

Kültür - Sanat

Kültür - Sanat

- Röportaj / Çağdaş Türk Resminin Temsilcilerinden: Asım İŞLER
- Kitap / Okyanus Kuğusu
- Gezi / Tuna'nın Kraliçesi Budapeşte
- Sinema / The Oscars

ÇAĞDAŞ TÜRK RESMİNİN TEMSİLCİLERİNDEN

ASIM İŞLER

Şahver KARASÜLEYMANOĞLU

Çağdaş Türk resim sanatının önemli temsilcilerinden biri de Prof. Dr. Asım İşler'dir. Eserleri yurtiçi ve yurtdışındaki büyük müze ve koleksiyonlarda yer alan Asım İşler, aynı zamanda bir gravür sanatçısıdır. Evrensel anlayışta ve soyut ekspresyonist eğilimde yapıtlar ortaya koyan İşler, kendine özgü tarzıyla, yurtdışında da ünlünen bir ressamımızdır.

Bu yıl, İstanbul TÜYAP kitap fuarındaki etkinlikler çok yoğundu. Ankara'dan gelerek tüm programları kaçırmamaya çalıştım. Panelleri, konferansları izledim, sergileri

gezdim. Bu sergilerden biri de 2007' de yitirdiğimiz Prof. Dr. Asım İşler anısına düzenlenmişti. Artist/2008 kapsamında yer alan bu sergide, kızı Şegan İşler'le uzunca söyleştik. TÜYAP'a geliş nedenlerimden biri de, Prof. Dr. Asım İşler'le ilgili Dirim Tıp Dergisi için söyleşi yapmaktı. Bir taşla iki kuş vuracaktım. Sergide çokça fotoğraf çektim. Asım İşler'in eserlerinden bazılarının yer aldığı albüm ve 2009 takvimi çok güzeldi. Pişano ve müzik tarihi öğretim görevlisi Şegan İşler'e babasıyla ilgili bir söyleşi yapmak istediğimi söyledim. Mem-

nuniyetle kabul edince söze başladık.

-Babanız Asım İşler'i daha yakından tanımamız için özgeçmişinden kısaca söz eder misiniz?

-Babam Asım İşler 1941' de Tirebolu'da doğdu. İstanbul Atatürk Lisesi' ni bitirdi. Ünlü ressamlarımızdan Hamit Görele'nin öğrencisi oldu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü' nde öğrenim gördü. Daha sonra İst.Üni. D. Güzel Sanatlar Akademisi resim bölümüne girdi.1966' da mezun oldu. Galeri'de, H. Dikmen, Adnan Çoker, atölyede Cem Tollu, Neşat Günal ve Sabri Berkel (gravür) ile çalıştı. İstanbul Fatih Koleji'nde resim öğretmenliği yaptı. Yedek subaylığını Artvin'de tamamladı. 1969' da resim uzmanlık eğitimi için Fransa'ya gönderildi. Paris Güzel Sanatlar Akademisi' nde pentür, gravür ve litografi atölyelerinde yabancı uzmanlar gözetiminde çalıştı.1970 de evlendi. 1971' de Sorbonne Üniversitesi Plastik Sanatlar Fakültesi' nde doktora başladı. "Günümüz Toplumunda Resmin Yeri" konulu tezini tamamladı.

İlk kişisel sergisini 1974' te FIAP galerisinde açtı. Pentür ve gravürlerini sergiledi. İkinci sergisini de aynı yıl Paris'te Galeri Cité İnt. Des Arts'da açtı. İtalya, Fransa, İspanya, İngiltere, Almanya ve İsviçre'deki müze ve sanat galerilerini gezdi. Kültürel mekanlarda gözlemlerde bulundu. Sanatsal odaklarda incelemeler yaptı.

1974-2003 yılları arasında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesi' nde, yağlı boya ve gravür atölyelerinde öğretim üyeliği yaptı. 1989-1991 yıllarında Paris Ulusal Dekoratif Sanatlar Yüksek Okulu "EN-

SAD" ve Sorbonne Üniversitesi Plastik Sanatlar Fakültesi' nde öğretim üyesi ve konuk sanatçı olarak görev yaptı. 1992' de profesör oldu. 2003' te de emekli oldu. 2004-2007 yılları arasında Beykent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde profesör olarak görev yapan babamı 2007' de İstanbul'da yitirdik.

-Babanızın açtığı sergilere de kısaca değinir misiniz?

-Ülkemizde çağdaş resim sanatının tanıtımı, eğitimi ve kurumlaşmasında önemli katkıları olan babam Asım İşler, yurtiçi ve yurtdışında 33 kişisel sergi açtı. 100'ü aşkın karma sergi, bienal, fuar ve sanat konferanslarına katıldı. 2003' te Atatürk Kültür Merkezi'nde "Retrospektif" resim sergisini gerçekleştirdi.

-Peki, sergilediği bu eserlere ilgi nasıldı?

-Babamın yerleştirmeye çalıştığı tarzı anlayanlar bu eserlere yoğun ilgi gösterdiler. Yapıtları yurtiçi ve yurtdışındaki önemli müze ve kurumların koleksiyonlarında yer aldı.

-Babanızın çalışmalarını yakından izleyen biri olarak, en çok kullandığı renklerle, tablolarında nelere özen gösterdiği hakkında bir değerlendirme yapabilir misiniz?

-Kırmızı ile mavi başta olmak üzere tüm renkleri yerine göre kullanırdı. Soyut, dışavurumcu bir anlayışla çalışırdı. Eseri yaparken içinden geldiği gibi davranırdı. Her sanatçı gibi babamın da gözettiği bazı kurallar, eserlerine yansırı. Yılların birikimi olan renk armonisi, kontrapuntal kurgu tablolarına egemen olurdu.

-Değişik bir tarzı olan babanızın, örnek aldığı ressamlar var mıydı?

-Bernard Leiger, Picasso, S.W. Hayter, Sabri Berkel, Gavgain, Van Gogh babamın önemseddiği ressamlardı. Ancak onlardan ne ölçüde etkilendiğini bilemiyorum.

-Babanızın eserlerine sahip çıktığınızı için sizi kutluyorum. Bu eserlerden almak isteyenler sizi nasıl bulabilir?

-Eserleri satın almak ve ayrıntılı bilgilere ulaşmak isteyenler "mailQasimisler.com" elektronik adresine başvurabilirler.

-Babanızın ölümünden sonra eserlerine ilgi arttı mı azaldı mı?

-Babamın eserlerine daha önce sahip olmayan koleksiyonerler, zamanla bu tab-

oların daha da değeri olacağını anladılar. Keşke yaşarken eserlerinden alabilseydik diye düşünüyorlar. İlgi çoğaldı.

-Babanızın öğrencileri sizi arayıp soruyorlar mı?

-Elbette ki, tüm öğrencileriyle ilişki içinde değiliz. Sergi açılınca gelip izliyorlar, kendilerini tanıtıp babamla ilgili duygularını anlatıyorlar.

-Babanızın eserlerine daha çok hangi kesimler ilgi gösteriyor?

-Soyut dışavurumcu tarzı seven, izleyen, değer veren koleksiyonerler daha yoğun ilgi gösteriyor. Yılların koleksiyonerleriyle bu işe yeni başlayan koleksiyonerler de babamın eserleriyle ilgileniyorlar. Yurtdışındaki müze yöneticileriyle, çağdaş resim sanatını sevenler eserlerini satın almak istiyorlar.

-TÜYAP kitap fuarındaki serginize ilgi nasıldı? Satış yapabildiniz mi?

-Babamla ilgili sergi hem amatör hem de profesyonel sanatçılar tarafından izlendi. Öğrencileri ile koleksiyonerler yanında, her kesimden meraklıları gördük bu sergide.

-Ünlü bir ressamın kızı olmak nasıl bir duygu?

-Onun adını ve eserlerini yaşatmak bizlere düşüyor. İyi müzeler eserlerinin girmesini sağlayıp, sanatseverlere sunmak gerekiyor. Bu konuda kendimi sorumlu saymaktayım. Ardında eserler bırakmış, alanında ün yapmış birinin kızı olmak elbette ki güzel bir duygu.

-Bize yeterince anlattınız ama birine babanızla kısaca tanışmanız gerekirse neler söylersiniz?

-Resime tutkun, üretken, sürekli kendini geliştiren, güzel sanatları önemseyen, bu

alanda ünlenen ve bilim adamı düzeyine gelen biri olarak tanımlardım.

-Son olarak, babanızın sanatı hakkında uzmanların yaptıkları değerlendirmelerden örnekler alalım. Sanırım, sizin için çok önemli olan bu yorumlar arşivinizde vardır.

-Sergi nedeniyle, babamın sanatı hakkında yazılanların bir bölümünü yanıma almıştım. İsterseniz bunları birlikte inceleyelim. Bakalım, kim ne demiş:

Sezer Tansuğ (1996): "Asım İşler soyutlamacı kurguyu, ekspresif düzeyde algılanmış bir yaşantı sürecine indirgemiş görünüyor. Daha önceki resimlerde bazı izlerine rastlanabilen figür çağrışımlarının tümünden arıtılmış olan tuvaler, her kapalı kompozisyon biriminden bir önceki ya da bir sonrakine yansıyan ortak değer ölçülerini de kapsamaktan geri kalmıyor. İşler'in tuvaleri herhangi bir dekoratif şaibeye ödün verilmediği anlaşılan net bir kompozisyon diriliğine sahip bulunuyor."

Yalçın Sadak (2001): "Asım İşler'in resimleri, zengin dokulu patetik jestleri ve renk seçimiyle kolay beğenin hep uzağında durdu. Jest onda anıtsal yayılımının yanında, gravürün espas oyuncu özelliğiyle de öne çıkar. Türkiye'de action painting'in ruhuna en sadık kalanlardan biri, belki de başta gelenidir Asım İşler. Soyut dışavurumculuk Türk resminde ciddi bir kazanımsa, bu kazanımın onur burçlarından birini de onun adı taçlandırır."

Prof. Georges Le Rider/Sorbonne Üniversitesi Öğretim Üyesi (1990): "Asım İşler eşsiz bir gravür sanatçısıdır. Bu sanatın tüm tekniklerine egemendir."

Lola Bosch/Ressam (2003): "Asım İşler'in yapıtları, bizi içine doğru çeken açık dehlizlerdir. Şaşırtıcı güzelliklerle dolu yolun büyü bizi yolumuzdan saptırabilir. Eylem, tutku ve yürekten yapılan bu resimlerin sınırlarında kaybolup, tekrar dışarı çıkmak istemeyebiliriz. Onun resimleri yaşamı damıtıyor."

-Babanızla ilgili bu söyleşi için size teşekkür ediyoruz.

-Asıl ben size teşekkür ederim. Ankara'dan gelerek bizi bulmanız, hele köklü bir dergi olan Dirim'de yer ayırmanız bize onur veriyor.

